PARTICULARITĂȚILE INTENTĂRII CAUZELOR DE INSOLVABILITATE

Dumitrița CHEȘCU

Analiza „Particularităților intentării cauzelor de insolvabilitate” presupune efectuarea unui studiu comparat complex cu privire la: natura noțiunii de insolvabilitate și a procedurii de insolvabilitate, pseudointentarea, locul procedurii de insolvabilitate, premisele și condițiile apariției dreptului la intentarea procedurii de insolvabilitate, circumstanțele ce condiționează depunerea și primirea cererii introductive, efectele pseudointentării și a intentării procedurii de insolvabilitate, cât și propunerile *de lege ferenda.*

Respectiv, în contextul celor expuse anterior, putem menționa faptul că insolvabilitatea este o temă actuală pentru Republica Moldova la moment, deoarece numărul relativ mic al populației nu a împiedicat apariția unui număr în coraport mare a entităților economice, care se confruntă cu multe impedimente de ordin economic.

În acest sens, legislația Republicii Moldova din anul 1992 până în prezent a fost pe larg influențată de factorii economici, ceea ce a și determinat modificarea legislației, și necesitatea perfecționării acesteia prin omiterea neconcordanțelor și lacunelor apărute, datorită terminologiei neuniforme. Astfel fiind posibilă ajungerea la termenul de **insolvabilitate** drept unul *complex și interramural,* pasibil de a fi abordat corect doar prin mai multe sensuri: sens economic, sens juridic, temei de intentarea cauzei de insolvabilitate și stare de drept [1] care ar putea explica esența acestui termen.

În același timp, doctrina și legislația națională și internațională cu privire la procedura de insolvabilitate determină neapartenența acesteia la niciunul din grupurile clasice ale procedurilor civile. Astfel este posibilă încadrarea acesteia doar în calitate de *procedură specifică* de sine stătătoare, care deși deține trăsături comune cu alte proceduri civile, nu se poate alătura lor. Prin urmare, clasificarea obișnuită a procedurilor din cadrul procesului civil e necesar a fi modificată și determinată în felul următor: proceduri contencioase, proceduri necontencioase și proceduri specifice (*procedura de insolvabilitate)*. Care ca rezultat va fi însoțită de condiții și premise specifice cu privire la intentarea sa. Aceasta, la rândul său, determină necesitatea respectării

în conformitate cu prevederile legale speciale, or nerespectarea acestora ar putea duce deponentul la pierderi din punct de vedere economic, în cazul în care cererea va fi restituită drept rezultat al încălcării condiţiilor şi premiselor intentării cauzelor de insolvabilitate şi depusă repetat, inclusiv la tergiversarea executării creanţelor debitorilor.

Astfel, după cum am enunţat, obiectul acestei lucrări necesită efectuarea unui studiu complex comparat. În acest sens, cercetarea condiţiilor cu privire la perfectarea cererii introductive şi a cererii de chemare în judecată, şi a condiţiilor de admitere spre examinare a acestor cereri stabileşte o multitudine de asemănări între ele, însă caracterul specific al procedurii de insolvabilitate face prezentarea în cadrul acestui proces chiar şi a principiului contradictorialităţii într-o formă diferită. Or, având dreptul la înaintarea referinţei de către pârât în cadrul procedurii contencioase, întâlnim acest drept nu doar la debitorul în privinţa căruia a fost depusă cererea introductivă în cadrul cauzei de insolvabilitate, dar şi la creditorii acestuia, care au posibilitatea de a se expune cu privire la temeinicia cererii introductivă. Ca urmare fiind posibil de evidenţiat faptul că îndeplinirea condiţiilor de fond şi de formă doar admit spre examinare cererea introductivă, însă nu intentează procedura de insolvabilitate, debitorul şi creditorii acestuia având dreptul să se expună cu privire la temeinicie.

În această ordine de idei, caracterul specific al procedurii de insolvabilitate îl urmăreşte în cadrul oricărei particularităţi legate de intentarea acesteia chiar dacă suntem în prezenţa unor tangenţe cu privire la particularităţile legate de intentarea procedurii de insolvabilitate şi a procedurilor civile generale. Legea insolvabilităţii nr. 149 [2] ne permite să abordăm din alt punct de vedere aceleaşi prevederi generale ale Codului de procedură civilă care urmează a fi aplicate în cadrul încălcării unor premise.

La rândul lor, şi efectele intentării cauzelor civile obişnuite, şi efectele material-juridice şi procesual-juridice a pseudointentării şi intentării procedurii de insolvabilitate pot fi stabilite că sunt efecte specifice intentării cauzei de insolvabilitate ca rezultat al admiterii spre examinare a cererii introductive, şi ca efecte distincte de cele generale, cele ce urmează intentarea procedurii de insolvabilitate, ca

rezultat al prezenței temeiurilor de insolvabilitate, și adoptării hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate. Ca urmare, acțiunile procesuale efectuate de instanță, în legătură cu depunerea cererii introductive, au determinat lacune în cadrul corelației dintre Codul de procedură civilă [3] și Legea insolvabilității. Or, prevederea de către Legea insolvabilității doar a situațiilor de admitere și restituire, fără examinare a cererii. Ca în final, ulterior intentării procedurii de insolvabilitate prin adoptarea hotărârii de insolvabilitate, să fie posibilă stabilirea unei proceduri concrete din cadrul procedurilor celor prevăzute de Legea insolvabilității și aplicarea acesteia față de subiect, cu respectarea condițiilor de aplicare instituite față de persoanele ce solicită acest fapt. Astfel falimentul, restructurarea, falimentul simplificat sau restructurarea accelerată, urmează a fi aplicare de către instanță față de subiectul competent doar în urma întrunirii și respectării condițiilor de aplicare a acestora.

În cadrul examinării legislației în domeniu, dar și a practicii judiciare din domeniul insolvabilității, ne rezervăm dreptul de a propune următoarele recomandări și *de lege ferenda* pasibile a fi luate în considerație în scopul îmbunătățirii legislației în domeniul insolvabilității:

1. Introducerea în cadrul art. 18 al Legii insolvabilității, a aliniatului (1^1) cu conținutul „*Dreptul de a înainta cererea introductivă îl poate avea doar creditorul cu o creanță minimă de 25 000 lei, în cazul în care acesta nu este salariat. În cazul în care creditorul este salariat, valoarea-prag este minimul de 4 salarii medii pe economie”*. Care ar avea drept scop instituirea unei valori-prag cu privire la apariția dreptului la intentarea cererii introductive de către creditor, în funcție de calitatea acestuia și diminuarea cheltuielilor neproporționale.

2. Modificarea conținutului art. 19 al Legii insolvabilității prin introducerea alin. (2^1) cu următorul conținut „*Cererea introductivă cu anexarea notificării prealabile, urmează a fi depusă în instanță nu mai târziu de 30 de zile din momentul efectuării notificării”*. Astfel fiind posibilă concretizarea termenului de valabilitate a unei notificări, luând în considerație totalitatea modificărilor asupra situației economice a debitorului, timp de 30 de zile și posibilele abuzuri din partea creditorilor.

3. Introducerea în cadrul Legii insolvabilității a unor articole, ce ar corela prevederile generale din cadrul Codului de procedură civilă (art. 169, art. 170, art. 171) cu cele ale Legii insolvabilității, sau introducerea însăși în conținutul legii a unor articole care ar prevedea starea de: *a nu da curs, a restitui sau a refuzului cererii introductive*, astfel fiind omisă o interpretare eronată de către instanța de insolvabilitate a prevederilor procedurale generale. Or, simpla interpretare de către instanță a normelor procedurale civile generale ar determina o aplicare eronată.

Astfel, prezenta lucrare, este oportun de a fi considerată drept una în urma căreia, scopul și obiectivele puse în fața autorului au fost atinse. În același timp, propunerile din cadrul lucrării sunt rezultatul analizei doctrinei, practicii și legislației naționale și internaționale, fapt ce permite a le considera întemeiate și argumentate. Și au menirea de a contribui la perfecționarea legislației insolvabilității în scopul simplificării aplicării prevederilor legale în practică, și omiterii lacunelor din cadrul legislației.

Referințe:

1. MACOVEI, Gh. *Procedura de declarare a insolvabilității* / Teză de doctor. Chișinău, 2016, p. 51.
2. Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 14.09.2012, nr. 193-197/663.
3. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 21.06.2013, nr. 130-134/415.

Recomandat
Gheorghe MACOVEI, dr., lector univ.